

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 57. A. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za tuzemstvo 10 L.
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v Kraljevini Italiji in tuzemstvu ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

Uspešni napadi v Vzhodni Afriki

V gondarski pokrajini je bil nasprotnik povsod poginjen
bег — Eno sovražno letalo sestreljeno — Ena ladja poškodovana

Glavni stan Oboroženih Sil je 31. julija objavil naslednje 422. vojno poročilo:
V severni Afriki so bili sovražni oddelki, ki so nastopili s tanki, v odseku pri Tobruku, poginjeni v beg. Nemško topništvo je obstreljevalo naprave in objekte v trdnjavi.
Pri letalskem napadu na Bengazi, omejenem v večeršnjem vojnem poročilu, je naša obramba sestrelila eno angleško letalo, ki je padlo v morje.
Osna letala so hudo poškodovala neko ladjo vzdolž cirenaiske obale.
V vzhodni Afriki so oddelki črnih srajc

in kolonijskih vojakov na področju pri Gondarju izvedli drzne izpade in sunke ter jim je uspelo prodreti med sovražne postojanke. Sovražnik se je upiral, a je bil povsod poginjen v beg. Prizadete so mu bile izgube in materialna škoda. V poslednjih dneh je bilo mesto Gondar nekajkrat napadeno od sovražnih letal. Žrtv ni bilo.
Angleška letala so večer popoldne napadla Cagliari. Naša obramba je ob sodelovanju lovskih letal tako onemogočila sovražno akcijo, ki je zahtevala le eno žrtev.

Hopkins ponovno pri Stalinu in Molotovu

Ameriški listi dvomijo, da bi mogla nuditi Amerika sovjetom uspešno pomoč

Stockholm, 1. avg. d. Kakor poročajo iz Moskve, je bil Rooseveltov poseben odposlanec Hopkins večer je v tretje sprejel pri Stalinu. Razgovor je trajal nad dve uri. Pozneje se je Hopkins sestal ponovno tudi z zunanjim komisarjem Molotovim. Novinarjem je Hopkins izjavil, da se nanašajo njegovi razgovori na podporo, ki jo bodo nudile Zedinjene države Sovjetski Rusiji. Na vprašanje novinarjev, kako bo urejeno vprašanje plačila, je Hopkins izjavil, da to sploh ne igra nobene vloge. Rusija in Amerika bosta že po vojni obratnuli.

osi. List zatrjuje, da je Hopkins odpotoval v glavno mesto sovjetov na nenadni ukaz predsednika Roosevelta, da bi proučil stvarni položaj v Rusiji in da bi razpravljajal in poročal o vojaških potrebah sovjetske vlade. Roosevelt ima željo, nadaljuje list, pomagati sovjetom, toda ameriška pomoč Rusiji mora biti zelo omejena sprito velikih razdalj in velikih transportnih težko in sprito naših obvez do Anglije ter zaradi zahtev našega lastnega oboroževanja.

New York, 1. avg. s. »New York Times« komentira potovanje Rooseveltovega zaupnika Hopkinsa v Moskvo in podčrtava, da potovanje potrjuje veliko zanimanje, ki ga ima ameriška vlada do tega, da se vzdrži sovjetski odpor proti armadam

Washington, 1. avg. d. Predsednik Roosevelt je sprejel sovjetskega poslanika Umanskega, ki mu je pri tej priliki predstavil članke sovjetske vojaške misije, ki je nedavno prispela v Washington, da se pogaja o dobavi vojnih potrebščin.

Gospodarska in finančna mobilizacija

Japonske na vseh področjih

Japonska se pripravlja na vse možnosti razvoja sedanje vojne

Tokio, 1. avgusta. s. Ministrski predsednik Konoje je govoril večer na 16. plenarni seji Komisije za narodno mobilizacijo in je izjavil:

učijo vse probleme, tako da bodo lahko izvedeni vsi načrti gospodarske in finančne mobilizacije.

Ni dvoma, da je ta vojna velikega pomena za Japonsko. Težko je napovedati, kako daleč se bo razširil evropski konflikt. Ker se pa svetovni položaj hitro spreminja, morajo biti vsi Japonci pripravljeni, da odvrnejo najhujše. Vlada stori vse, kar je v njeni moči, da mobilizira vire in človeške potencial, kajti Japonska mora biti pripravljena na kakršno koli situacijo, ki se v bodoče lahko pojavi. Konoje je pozval člane komisije, naj pro-

Prve posledice ameriških sankcij proti Japonski
Washington, 1. avgusta. s. Sankcionistični ukrepi, ki jih je vlada Zedinjenih držav odobrila glede Japonske, se že obračajo proti Zedinjenim državam samim. Zaradi ukinitve uvoza japonske svile so bile velike svilarne Gotham v Filadelfiji prisiljene zapreti svoje obrate. S tem je bilo več tisoč severoameriških delavcev ob delu.

Anglija obžaluje prelom s Finsko...

češ da ni imela namena prekiniti diplomatskih odnosov

Helsinki, 1. avg. d. Finskemu poslaniku v Londonu je izročila angleška vlada snovi posebno noto kot odgovor na finska sporočila, da prekineja diplomatske odnose z Anglijo. Angleška vlada izraža v svoji noti obžalovanje, da finsko poslanstvo v Londonu ustavlja svoje delovanje, ter pravi, da Anglija ni imela namena prekiniti diplomatske odnose s Finsko, čeprav se Finska sedaj bori na strani Nemčije proti zavezniku Anglije. Gospodarski ukrepi, ki jih je izdala angleška vlada proti Finski so bili izdani zgolj zaradi navzočnosti nemških čet na Finskem. Nikakor pa niso bili naprejeni proti finskemu narodu. Nota zaključuje: Ker pa je finska vlada odpoklicala svojega poslanika v Londonu, mora

tudi Anglija odpoklicati svojega poslanika v Helsinkih. Finski poslanik je vzel angleško noto na znanje ter sporočil, da bo osebje finskega poslanstva v par dneh zapustilo London.

650-letnica Švicarske zveze

Zaradi vojne je bila proslavljena v skromnejšem obsegu

Bern, 1. avg. d. Švica danes svečano proslavlja 650. obletnico ustanovitve švicarske zveze. Pri proslavi sodelujejo vsi sloji in vse ustanove. Prvotno je bila namenovana proslava v velikem obsegu, toda zaradi vojnih razmer so bile prvotne nameravane velike svečanosti opušcene. Glavna svečanost je bila danes na Rütlibergu, koder so se pred 650 leti sestali predstavniki vseh švicarskih pokrajin in stanov ter

osnovali švicarska zvezo. Tu je bil v navzočnosti predstavnikov vseh kantonov zavezanih kres, pri katerem so nato prižgali bakle ter jih ponesli s tekači v posamezna glavna mesta kantonov. Svečanost je zaključila svečana služba božja, ki so se je udeležili predstavniki vlade, vojske in vseh kantonov. V posameznih večjih krajih so bile prirejene krajevne proslave.

Vojna biblija angleškega primasa

Rim, 1. avg. s. Na zahtevo in z odobrenjem primasa Anglije nadškofa Chanterburyja je izšla te dni v Londonu nova biblija v vojni obliki. Izdaja starega in novega testamenta je okrašena s številnimi slikami, ki predstavljajo topove, tanke, letala, metalce plamenov in drugi razdiralno orožje. O tem poroča »New Chronicle«. V sedanjih izdajah in fotografije Josipa Stalina, kajti delo je bilo že v knjigovodnici, ko je primas Anglije svečano blagoslovil boljševiške vojske. Biblijo je založila neka znana londonska židovska založba, ki je dobaviteljica knjig za Chanteburijsko škofijo. S to najnovejšo vojno biblijo hoče anglikanska cerkev v Angliji razširjati istočasno kult Krista in nacionalno propagando za krščansko križarsko vojno, katero vodijo Angleži kot zavezniki

boljševikov proti predstavnikom zla v Evropi.

Kakor je znano, je anglikanska cerkev v Angliji zelo bogata in ima velik kapital naložen v angleški težki industriji že od časov kraljice Viktorije ter je močan delničar pri raznih ladjedelnicah ter pri nekaterih velikih jeklenah in pri raznih tovarnah za orožje. Visoka duhovščina ima velike dohodke, nižja duhovščina pa živi v teških razmerah, kakor se spodobi uradnemu in državnemu duhovskemu stanu plutokratskega naroda z oligarhičnim režimom. Anglikanska cerkev je eden izmed elementov oligarhije.

Obnovite naročnino!

Hudi boji pri Smolensku in Žitomiru

Sovjeti pošiljajo v boj nove rezerve in skušajo s protinapadi zaustaviti nadaljno prodiranje — Pri tem so imeli strahotne izgube, ne da bi dosegli kak pomembnejši uspeh

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 1. avgusta. Vrhovno vojno poveljništvo objavlja danes naslednje poročilo:

Pri zasledovanju v Ukrajini porazenih sovjetskih armij so nemške sile udarile globoko v sovražne pokrete za umik. Obkolitev sovražne vojske od Smolenska je bila še bolj zožena. Oddelki, ki se borijo na Estonskem, se vrgli nasprotnika nazaj proti severu.

Bojna letala so preteklo noč učinkovito obmetavala z bombami vojaške cilje v Moskvi in železniško križišče Orel.

Srditi protinapadi na vseh odsekih

Stockholm, 1. avg. d. Poročila, ki prihajajo z vzhodne fronte, soglasno potrjujejo, da skušajo sovjeti s silovitimi protinapadi zaustaviti nadaljnje prodiranje nemških in zavezniških čet ter izboljšati svoj položaj.

Najsrditejše borbe se vodijo v odseku pri Smolensku in Žitomiru. Maršal Timošenko, ki vodi operacije na srednjem odseku, je vrgel v boj številne nove rezerve ter ne šteti ne ljudi ne materiala, da bi izvajal uspeh. Pri Smolensku je bilo v zadnjih dneh nešteto silovitih protinapadov, ki so se pretvorili v krvavo klanje. Izgube so bile ogromne.

Enako srdite borbe se vodijo tudi v odseku pri Žitomiru, kjer se položaj v zadnjih 24 urah prav tako ni spremenil ne na eno, ne na drugo stran. Tudi tu se vrsti napad za napadom, zdaj z ene, zdaj z druge strani.

Tudi na južnem odseku, kjer poveljuje rdečim četam maršal Budjani, si sovjeti prizadevajo, da s silovitimi protinapadi zaustavijo prodiranje nasprotnika ter preprečijo prodor na Odso, ki je v resni nevarnosti.

Prav tako kažejo priprave na obeh straneh, da se pripravljajo večji spopad tudi na Črnem morju. V Črno morje je prispelo že več nemških ladij, tako da je računati tudi z napadom z morske strani, predvsem na Odso.

Na severnem odseku se položaj ni spremenil. Srditi boji se vodijo pri Porhovu, južnozapadno od Leningrada ter na obalah Ladoškega jezera. Na obeh straneh sodeluje v borbah številno letalstvo.

Berlin, 1. avgusta. s. DNB poroča, da so bili sovjetski polki zapadno od Pejpuskega jezera popolnoma uničeni, potem ko so jih nemške čete dobile v klešče. Sovražni protinapadi se osredotočajo v glavnem sektorju med dvema gozdovima, ki sta oddaljena okrog 1000 m. Vsi poizkusi sovražnika, da bi prebil obkolitev, so bili odbiti z velikanskimi izgubami za sovražnika.

Nemške čete so zaključile tudi obkoljevanje sovjetskih divizij, ki so ostale v severnem sektorju. Del sedme sovražnikove divizije, ki je bila že decimirana, so bili uničeni. Ujetih je bilo več tisoč ruskih vojakov. Med plenom je tudi 27 topov, 23 protitankovskih topov, 7 protiletalskih baterij, 78 avtomobilov in številni tanki.

Budimpešta, 1. avgusta. s. Madžarska brzojavna agencija poroča, da brze madžarske kolone, ki so odbile vse sovražne protinapade, še nadalje napredujejo. V nekem izredno srditem protinapadu je imel sovražnik izredno velike izgube. Spopad se je končal zmagovito za madžarsko orodje. Sodelovale so eskadrile bombnikov, ki so večkrat napadle sovražne čete z bombami in so uničile avtomobile in tanke.

Osmi napad na Mosko

Helsinki, 1. avg. d. V pretekli noči je nemško letalstvo izvršilo osmi množestveni napad na sovjetsko prestolnico. Letala so v valovih bombardirala vojniščne cilje in povročila velike požare. Moskovski radio po stari navadi trdi, da je le nekaj nemških letal doseglo Mosko ter da je škoda neznatna. Požari pa da so bili takoj pogaseni.

Berlin, 1. avg. s. Moskva je doživela v pretekli noči osmi zračni napad, močno pa je bilo bombardirano tudi sovražno zaledje zlasti važna železniška križišča v Orlu, kjer se steka večji del transportov, ki so namenjeni proti prvim črtam. Obe akciji sta bili izvedeni brez izgub na nemški strani. Čeprav so na kopnem v teku hudi boji, ni mogoče zanikati, da nemške čete napredujejo v vseh sektorjih in da odstranjujejo nad Smolenskimi zadnji odpor neizprosno obkoljenih sovjetskih armad. Pri neuspešnih protinapadih sovjetrov, s katerimi so skušali zlomiti obkolitev, so bile sovražnikove izgube na ljudeh in materialu katastrofalne.

Posrečen beg rumunskih letalcev

Rim, 1. avg. s. Z ukrajinske fronte poročajo:

V teku predpretekla noči so se pojavili pred prvimi nemško-rumunskimi črtami ljudje v capah, ki so bili videti strahno izmučeni. Povedali so, da so Rumuni in so prosili jedače ter so se hoteli odpoditi. Večera jutraj so jih odvedli na poveljstvo, kjer so izpovedali svojo zgodbo in svoje dogodivščine. Bili so letalci, člani dveh posadk dveh rumunskih bombnikov, ki sta bila prisiljena pristati na sovražnem ozemlju v Ukrajini. Rečeji jih niso opazili in tako so mogli uničiti letali in pobegniti. Podnevi so se skrivali na poljih med žitom in koruzo, ponoči pa so potovali s pomočjo kompasa, ki so ga strgli z enega izmed letal. Hranili so se s turščico. 14 noči so bežali pred rdečimi patrolami in naposled prešli sovražne črte preko gozdov. Predvečeršnjim so dosegli rumunske črte. Do sedaj se je posrečilo že mnogim rumunskim pilotom vrniti se do zavezniških črt. Nekli rumunski lovec, ki je pristal v Ukrajini, je utegnil popraviti svoje letalo s pomočjo rumunskih kmetov v Moldaviji, ki zdaj ni več sovjetska, vendar se ni mogel dvigniti, pač pa mu je uspela vrnitev do zavezniških obrambnih črt. Stiri dni kasneje so nemške in rumunske čete zasedle to področje ohranjeno rumunsko letalo. Ti primeri kažejo disciplino rumunskih pilotov in tudi razpoloženje prebivalstva, ki pomaga Rumunom in Nemcem na begu, čeprav je še pod boljševiškim pritiskom.

Letalske akcije

Berlin, 1. avg. s. Predvečeršnjim so nemška bojna letala hrabro podpirala operacije vojske v sektorju pri Smolensku. Uničila so med drugim 27 topov, 33 tankov in 140 avtomobilov. Nemško letalstvo je razen tega napadlo vzdolž celotne vzhodne fronte korakajoče sovražne kolone, zbiralšča čet in železnice. Južno od Kijeva so bile z velikim uspehom bombardirane sovražnikove avtomobilske kolone in železnike proge.

Bombardirano letališče

Berlin, 1. avg. s. Nemška bojna letala so predvečeršnjim nenadoma napadla vzhodno od Smolenska neko sovjetsko letališče, na katerem je bilo postrojenih več sto

bombnikov vrste »Martin«, transportna letala vrste »Maksim Gorkij« in lovci. Bombe srednjega in velikega kalibra so v polno zadele obsežen cilj. Lahko si mislimo, kakšne so bile posledice. Samo malo sovražnih letal je ostalo nepoškodovanih.

Letalske izgube

Berlin, 1. avgusta. s. Nemško letalstvo je v zadnjih 24 urah uničilo 112 sovjetskih letal. 55 letal je bilo zbitih v zračnih dvobojih, ostala letala pa so bila uničena na tleh.

Najdeni dokumenti

Berlin, 1. avgusta. s. Med svoječasnimi operacijami med Bjalistokom in Baranoviči so našli, kakor poroča DNB, važne dokumente, ki pričajo ponovno, da je moskovska vlada vse pripravila za bližnji napad na Nemčijo. V nekaterih zapечатih ovojih so bili zemljevidi, na katerih so bila označena glavna nemška mesta, med njimi tudi Magdeburg. Cerkev, bolnišnice in drugi javni zavodi so bili označeni z rdečo zvezdico. Očitno zato, da bi jih sovjetski bombniki lažje našli.

Zapadna fronta

Berlin, 1. avg. d. O operacijah na zapadni fronti poroča nemško vrhovno poveljstvo:

Podmornice so zasledovale razkropljene ostanke na Atlantiku napadenega konvoja in potopile še 5 oboroženih trgovskih ladij s skupno 24.000 tonami. Celotne izgube sovražnika pri teh operacijah so se torej zvišale na 140.500 ton.

V boju proti Angliji je letalstvo vzhodno od Lowestofa z bombami hudo poškodovalo veliko trgovsko ladjo. Drugi bombni napadi so bili zadnjič noč usmerjeni na letališča na jugovzhodu in jugozapadu otoka.

Poskušeni napad približno 40 angleških letal, ki so z matične ladje za letala na Severnem ledenem morju startala proti pristanišču Kirkenes, se je izjalovil. Sovražnik je pri tem izgubil v letalskih bojih 23, po protiletalskem in mornariškem topništvu pa 5 letal.

Nad Nemskim zalivom so sestrelila lovška letala iz oddelka osmih angleških bombnikov 5 letal. Mornariško topništvo je zrušilo 2, stražni čoln pa eno angleško bojno letalo.

V nekaterih krajih zapadne Nemčije so angleška letala preteklo noč metala razdiralne in zažigalne bombe. Med civilnim prebivalstvom je bilo nekaj mrtvih in ranjenih.

Kriza egiptске vlade

Kairo, 1. avg. d. Egiptska vlada je podala ostavko. Kralj je ostavko sprejel in poveril sestavo nove vlade Širi-paši. Kakor zatrjujejo, je prišlo do ostavke zaradi hudih nasprotstev glede nadaljnjega zadržanja Egipta. Medtem ko je bil del ministrov odločno za to, da ostane Egipt izven vojne, na drugi strani močna struja, ki zahteva, naj Egipt napove vojno Italiji in Nemčiji.

Izjava egiptskega min. predsednika

Carigrad, 1. avg. d. Kakor poročajo iz Kaira, je predsednik egiptске vlade Širi-paša na večerajnji seji parlamenta izjavil, da nemško in italijansko letalstvo doslej v nobenem primeru nista izvršila kakih neupravičenih napadov na egiptsko ozemlje. Naglasil je, da od trenutka, ko je Italija stopila v vojno, pa do danes letala držav osi niti enkrat niso napadla kakšnega evropskega cilja.

Nemška sodba o sporazumu med Japonsko in Francijo

Berlin, 1. avg. d. List Deutsche Diplomatsche politische Korrespondenz, ki je v bližnjih stikih z nemškim zunanjim ministrstvom pozdravlja francosko-japonsko pogodbo o vzajemni obrambi Francoske Indokine ter ugotavlja, da se s podpisom pogodbe, kakor tudi z vkrcanjem japonskih čet v Indokino izpremenili v dejanje že prej sklenjeni varnostni ukrepi. Nova pogodba daje tako Franciji — katere suverena posest Indokine je bila v polnem obsegu zavarovana, — kakor tudi Japoniki tisto potrebno moč, ki jamči, da na ozemlje Francoske Indokine ne bo mogel biti izvršen sličen napad kakor na Sirijo, niti ne bo moglo tamkaj priti do prevrata, kakršnega so sedaj izvajali francoski degaullisti na Tahitiju. Na koncu označuje »Diplomatsche-politische Korrespondenz« rešitev indokitajskega vprašanja kot napredek, ki ga vse članice trojnega pakta toplo odobravajo. Sklenjena pogodba, kakor tudi njeno praktično uveljavljanje kaže, da Japonska kot vodilna sila v vzhodnem azijskem prostoru prav razume in tudi zna izvršiti dodeljeno ii nalogo

Dobra španska žetev

Madrid, 31. julija d. Tu so bili objavljeni službeni podatki o letošnji španski žetvi. Po teh podatkih se ceni letošnja žitna letina na 34 do 37 milijonov stotov, kar znači znaten povešek napram ceništvam v letošnji pomladi.

Delo RK za osvoboditev vojnih ujetnikov

Kako se bodo lahko ujetniki vrnili — Pošiljanje paketov v inozemska ujetniška taborišča

Ljubljana, 1. avgusta. S trdnim neumornim in doslednim delom si je priporočil poizvedovalni oddelek RK toliko vnanjih uspehov, da lahko o njih poroča. Za vsa to vnanjostjo pa se skriva potrpežljivost in vztrajno delo vseh poizvedovalnih delavcev v skromnih, tesnih sobah, ki so v teh treh in pol mesecih opravljali pravo Sisifovo delo. Borili so se z nešteti težavami in jih vedno skušali premagati s preudarnostjo in nepopustljivo voljo, ki odno polje h končnemu zadovoljstvu cilju.

V prvih tednih dela je kazalo, da se nikakor ne bo našel sled za pogrčanimi vojaki. Toda iznajdljivost je premagala to prvo oviro in prav kmalu je začelo obveščevalni odsek poizvedovalne pisarne začel razpošiljati na stotine drobnih obvestil za skrbljenim svojem in javljati, da je njihov oče, brat ali mož ujet v tem in tem taborišču.

Ko je poizvedovalni oddelek izvedel, kje se po bivši Jugoslaviji nahajajo taborišča vojnih ujetnikov, je takoj poslal na vse strani svoje kurirje, da so šli iskat vse Slovence-ujetnike. Tako je uspelo osvoboditi približno 3000 rodnih moreče negotovosti, ker se jim je sporočilo, da njihov dragi ni mrtev ali ranjen, temveč živ in zdrav v ujetniškem taborišču.

Toda na tisoče je bilo tistih, katerih vsa prijaznost poizvedovalnega oddelka in njegovih kurirjev ni mogla najti in potlačiti nepotrpežljivo nečakanost svojece. Takrat so bili v poizvedovalni pisarni mračni dnevi, ker je nastopil tisti čas, ko na vsa vprašanja in očitke poizvedovalni delavci niso mogli lajati te gošnje negotovosti popravilcev, temveč so morali potrpežljivo poslušati marsikatero trde besede.

Medtem se je delalo neumorno dalje in oralo ledino, ki prinaša šele sedaj sadove. Pisalo, prosilo in rotilo se je povsod. Pisma so romala na vse centre Rdečega križa, v Berlin, Sofijo, Budimpešto, Ženevo, na ženevsko podružnico v Beograd, Celje in Maribor. Pisalo se je na najvišja poveljstva v Nemčiji. Prosilo se je za spiske ujetnikov. Odgovori so bili taki, da se je obljubljala izpolnitev želja v raznih terminih.

Ta časovna razdobja so potekala. Prvi odgovor, ki je bil pozitiven je prišel iz Budimpešte, čez, da so Slovenci vsi poslani domov. Drugi od ženevske podružnice iz Beograda, da dobimo spisek ujetnikov prav kmalu. Toda liste le ni bilo.

Ponovno se je osebnostno interveniralo pri RK v Mariboru. Ujetniki se niso bili uštevilčili, niti popisani, zato seveda tudi imenski spiski niso mogli biti izdani.

Pisalo se je tudi na Oberkommando der Wehrmacht, Wehrmachtsaufkunftstelle für Kriegsgefangene, Referat VI, Berlin W. 30, dalje na Komandanturo der Kriegsgefangenen, Wehrkreis XVII, Wien I. Od tega poveljstva, ki ga predstavlja general Meyer, smo končno dobili pred dobrim tednom prvo pozitivno in točno poročilo.

Glasi se: Wien, 5. VII. 1941.

Pred kratkim je OKW v Berlinu določil, da se bodo vsi ujetniki, ki so raztreseni širom Nemčije, zbirali v centralnem zbirališču, tako znanem »Heiliga« v Gänserndorfu pri Dunaju. To so vsi ujetniki, prejšnji jugoslovanski državljani, sedaj državljani prijateljske države Italije. Od tu bodo vsi Slovenci in Hrvati-Dalmatinci poslani najkasneje v dveh treh dneh v Zagreb. V Zagrebu jih bo prevzel italijanski konzul, ki bo moral dobiti od pristojnih političnih oblasti potrdilo o njihovi politični neoporečnosti. Šele na podlagi tega izkazila se bodo ujetniki lahko vrnili na svoje domove.

Ta postopek se je sedaj uvedel in prvi transport iz Gänserndorfa je že odšel.

Vprašanja za posameznike naj se za enkrat opuste, dokler ne bodo prišli v domovino vsi glavni transporti za ujetnike. Šele potem naj se naslavlja vprašanja in prvi vrsti na italijanski konzulat v Zagrebu, v drugi vrsti na poveljstvo »Heiliga« v Gänserndorfu pri Dunaju.

Posebne liste, urejene po nacionalnosti ujetnikov se radi preoblike drugih poslov, in ogromne izgube časa, ki je s tem v zvezi ne bodo izvedle. Ker se bodo glavni transporti izvedli v najkrajšem času, pred tem Rdeči križ posameznikov ne bo iskal.

Transporti vračajočih se ujetnikov so poverjeni majorju Goedekeju.

Predsedstvo RK v Berlinu sporoča:

V splošnem lahko sporočimo, da ostanejo v vojnem ujetništvu od prejšnje jugoslovanske vojske edinole Srbi. Vse ostale manjšine v prejšnji jugoslovanski vojski so se ali se bodo vrnile. Zato je

vlaganje prošnje za izpustitev brezpredmetno.

Ujetniki imajo, čim dosepejo v končna stalna taborišča, možnost, da se svojem javijo.

Vprašanja za posameznike se zaenkrat ne morejo obravnavati. Ako po preteku štirih tednov še niso dobili nikakega obvestila, je nemški Rdeči križ pripravljen posredovati poizvedovanja.

Na podlagi teh sporočil je poizvedovalni oddelek dal pozive v časopis, naj se javijo družine, ki o svojih dragih nimajo še nikakih vesti. Te prijave pole, ki se sedaj gromadijo v prijavnem odseku poizvedovalnega oddelka, bomo poslali v Berlin predsedstvu Rdečega križa.

V razna vojna taborišča smo v zadnjem času odpremili domovnice ujetnikov v Slovenec, ki so pristojni v Ljubljansko pokrajino.

Tako teče delo za osvoboditev ujetnikov naprej, spremljano vedno z gorečo željo svojcev in pa sodelavcev v poizvedovalnem oddelku, da bi se čim prej vrnili vsi rojaki v krog svojih rodbin.

Medtem pa si poizvedovalni oddelek prav tako vztrajno prizadeva, da izpolni dovoljenja za pošiljanje darov in zavitev ujetnikom. Tudi za to zadevo se šele sedaj obeta rešitev, po nešteti prošnjah in intervencijah.

Do 21. t. m. sploh še ni bil obnovljen paketni promet. Od tega dne je prišel reden promet paketov za kraljevino Italijo. Pred dnevi smo prejeli dopis poštne direkcije, katerega priobčujemo v prepisu: Poštno paketna služba se bo vrnila od ponedeljka 21. t. m. samo potom vsakdanje pošte s Kraljevino; torej je paketna služba z inozemstvom še odložena.

Vzlic temu bi se mogel odbor RK v Ljubljani obrniti na urad za vojne ujetnike pri italijanskem RK v Rimu, da posreduje pošiljanje paketov jugoslovanskim ujetnikom v Nemčiji.

Promet teh paketnih pošiljk naj bi bil oproščeno poštnih pristojbin, toda preden bi bili paketi predani poštnim uradom za nadaljnjo odpremo, bi morali biti izročeni v predhodnem pregled in odobritev »Visto« Kraljevi Kvesturi ali poveljstvu Karabinerjev.

Po stanju stvari, ker v Ljubljanski pokrajini še ni paketne poštne službe z inozemstvom, smatramo, da bi bilo umestno,

da bi se zbrali in odpravljali paketi izvestnemu poštnemu uradu druge pokrajine v Kraljevini, na primer v Postojno; za to bi bil vsekakor primeren predhodni dogovor z uradom za vojne ujetnike italijanskega RK v Rimu.

Upamo, da bo dogovor s sosedno provinco in RK v Rimu v najkrajšem času urejen, kar bomo objavili v časopisu in potem takoj začeli z odpremljanjem paketov v Nemčijo.

Prosimo, da vsi tisti, ki imajo svoje v ujetništvu, uvidijo, da se je v tem vprašanju mnogo delalo, da pa so ovire in težave mnogobrojne in se ne dajo odstraniti v par dneh, temveč potekajo dnevi, tedni in meseci, ko se z resnično vztrajnostjo doseže cilj, ki prinese zadovoljstvo strankam in onim, ki opravljajo delo v blagor tistim, ki iščejo v njihovi pisarni pomoči.

Nova obvestila o pogrčanih

Na poizvedovalni oddelek je prišlo po kurirju nekaj obvestil o pogrčanih. Svoje ce naprošamo, da jih dvignejo v pisarni na Miklošičevi cesti 22 b: Arzenak Franjo, Aš Franc, Bajec Franc z družino, Bezak Ana, Cetinski Mihael, Čišnovar Terezija, Dežman Lojze, Fink Boris, Finžgar dr. Lojze, Gobec Jožef, Huber Oskar, Ipavec Svetozar, Jovanovič Vukosava, Koroska Andrej, Koršič Avgust, Lapajne Ema, Logar Srečko, Mazi Franc, Murovič Karel, Nelevič Božena, Očepček Anton, Ogrizović Franja, Perhavec Ina, Petak Franc, Piffel Elfrida, Pokljukar Julka, Povijak Poldi, Rupp Anica, Rupar Maks, Srebot Marija, Ternik Franc, Tot Jože, Valič Emil, Verčon Vekoslav, Vogrinec Franc, Czerny Igo.

Pošto naj dvignejo: Avšič I. Rada, Tyrševa cesta 13; Cvetko Ivanka, Štepanška cesta 24; Flego I. Goštica Viktor inž., Univerza; Hlešč Jakob, slikarski mojster, Na obrežju; Ilavnik Mirko, Bernekerjeva ul. 2; Kamnikar Marija, Močnikova ulica 6; Križ Adolf, glavni kolodvor; Matković Bogdan, prota; Miševič Cvetka, Pahor Ivan, Krakovski nasip 16; Pejha Marjan, abiturient; Podbevšek rodbina, Tyrševa cesta št. 170; Porekar Zmago, Bleiweisova cesta št. 28/II; Požar Marica, frizerka; Pustoslavšek Rasto; Rodionova Marija, Zrinjskega ulica 7; Sekula Martina, uradnica; Šibenik Alojzija, Triglavska ulica 4; Viher Slavica.

Red v prehrani Ljubljane

Navodila za razdeljevanje in uporabo živilskih nakaznic za avgust ter za zbiranje njih odrezkov

Ljubljana, 1. avgusta.

Za mesec avgust določimo potrošniški samo po eno živilsko karto za vsa racionirana živila, t. j. za moko, riž, testenine, maščobe in sladkor.

Stranka, ki je vpisana v seznamu trgovca kot stalni odjemalec in ki je pri tem trgovcu vložila prošnjo za sladkor in maščobe, dobi **celo karto**; stranka pa, ki prošnje za maščobe in sladkor ni vložila, dobi karto brez odrezkov za maščobe oz. sladkor.

Potrošnikom, ki so prosili za maščobe in sladkor pri drugem trgovcu kot so vpisani, ti trgovci ne smejo izročiti kart za maščobe in sladkor, temveč morajo stranke priti k njim po svoje prošnje za maščobe in sladkor ter jih oddati trgovcu, kjer so dobili živilsko karto. Ko se bo stranka s prošnjo za sladkor oz. maščobe zglasila pri trgovcu, kjer je dobila živilsko karto, ji bo ta izročil samo še odrezke za sladkor in maščobe. Če bi kupovne ne imel na razpolago, jih dobi v mestnem preskrbovalnem uradu.

Ker pa so dobili trgovci odrezke za maščobe in sladkor tudi za stranke, ki bodo to blago dobile pri drugem trgovcu, morajo vrniti toliko odrezkov za sladkor in maščobe, kolikor prošnje bodo vrnili posameznim strankam. Mestni preskrbovalni urad je sicer pri trgovcih že izločil večino takih prošnje ter jih upošteval pri onih, kjer določa stranke živilsko karto.

Tiste stranke, ki so vložile prošnjo za maščobe in sladkor in niso vpisane pri nobenem trgovcu, ker so n. pr. kmetovalci in imajo moko, nimajo pa maščobe in sladkorja, naj to pojasnijo trgovcu, na kar bo trgovec od preskrbovalnega urada zahteval njih vpis v seznam.

Zaradi nadzorstva kupovanja po trgovinah so živilske nakaznice za mesto Ljubljano tiskane na papirju svetlorumene barve, za vse druge občine pa na papirju svetlozeleni barve. Z modrimi nakaznicami ne bo mogoče kupovanje pri ljubljanskih trgovcih, prav tako pa ne bo mogoče dobiti racioniranih živil z rumenimi ljubljanskimi nakaznicami na deželi. Izjema so le oni občani drugih občin, ki so že prejšnji mesec pri kakem ljubljanskem trgovcu prijavi kot stalni odjemalci (n.

pr. Nabavljajna zadruga drž. železnice in dr.) ter so pri njem tudi kupovali.

Gostinski obrati, tako v Ljubljani kakor po vseh krajih Ljubljanske pokrajine pa morajo sprejemati odrezke nakaznic za avgust ne glede na barvo, torej tako rumene kakor modre odrezke.

Po nalogu rPevoda obvešča mestni preskrbovalni urad vse trgovce, peke in gostinske obrate vse Ljubljanske pokrajine, da morajo nalepiti odrezke za vsako blago, pa tudi za vsako količino in vsake barve na posebno polo papirja, tako da bodo odrezki nalepljeni v desetih nadporavnih vrstah. Odrezki morajo biti nalepljeni popolnoma in na eni polji ne sme biti nad 100 odrezkov. Okoli odrezkov ne sme biti več kot en prazen rob, ki mora biti ravno odrezan. Na zadnji strani pole za odrezki morajo biti sledeči podatki: Ime in bivališče ter občina trgovca, peka ali gostinskega obrata, ki je odrezke zbral in nalepil, njegov podpis in štampiljka ter količina blaga v kilogramih, ki ga odrezki predstavljajo.

Napoved mestni preskrbovalni urad opozarja vse potrošnike, naj racionirana živila rabijo tako, da ne bodo proti koncu meseca brez moke, kruha in drugega racioniranega blaga. Tudi trgovci in peki naj prodajo blaga razdelje tako, da ljudje proti koncu meseca ne bodo brez živil, zlasti pa ne brez kruha. Zato opozarjamo posebno peke, naj ne režejo odrezkov za dolgo naprej.

Inozemsko premoženje na Sp. Štajerskem

Ljubljana, 1. avgusta.

Po sklepu ministrskega sveta za državno obrambo z dne 15. julija 1941. je nemški finančni minister pooblaščen, izdati odredbe glede prijave inozemskega premoženja, nahajajočega se v osvobojenih pokrajinah Spodnje Štajerske, Koroške in Kranjske, kakor tudi na ozemlju, zasledenem po nemški vojski. Finančni minister lahko odredi, da morejo po njem določene oblasti zahte-

vati informacije o poslovnih zadevah, kakor tudi vpogled v knjige in spise. Prijavitelj se mora: 1. inozemski državljani, živijo v omenjenih pokrajinah, 2. kdor v omenjenih pokrajinah upravlja, poseduje ali čuva inozemsko premoženje, 3. kdor dolguje v inozemstvu mučnemu se tujeemu državljanu kako storitev, 4. upravitelj ali sicer za zastopstvo ali upravljanje pooblaščen osebe, ki imajo v omenjenih pokrajinah prava, osebnih združenj, zavodov, ustanov in drugih premoženj, pri katerih so udeleženi inozemci in ki imajo svoj sedež

v omenjenih področjih.

Obenem se finančni minister pooblašča izdati določbe o prijavi nemškega premoženja, ki se nahaja v inozemstvu. Pristojnost, ki se prenese s to odredbo finančnega ministra, izvaja finančni minister v osvobojenem ozemlju Spodnje Štajerske, Koroške in Kranjske v sporazumu s šefom civilne uprave, v ozemlju, ki so ga zasedle nemške čete, pa v sporazumu z državnim komisarjem ali vojaškimi poveljniki. Odredba velja od tedna po razglasitvi v uradnem listu.

Poseben pomen ljubljanskega velesejma Na letošnjem velesejmu v Ljubljani bodo močno zastopane tudi goriške industrije

Ljubljana, 1. avgusta.

V teku so živahne priprave za veliko velesejsko razstavo v Ljubljani, ki se bo otvorila razstavi prizadevanja Vlade in živega zanimanja Visokega Komisarja Eksc. Graziolijske. Že prihajajo prijave tvrdit in ustanov iz italijanskih pokrajin, ki bodo sodelovale na ljubljanskem velesejmu.

Zaradi tega je pridobila od začetka prireditve poseben pomen in vrednost, saj bo prikazala gospodarsko zmogljivost Slovenije, obenem pa na splošno tudi pregled italijanskega gospodarskega življenja. V polni meri je doumel važnost prireditve Eksc. Gavani, ki je odredil, naj se je udeležijo tudi goriška pokrajina, ki naj po svoje prispeva k uspehu ljubljanskega velesejma. Prispevek soške zemlje bo važen, ker bo goriška pokrajina pokazala uspehe in pridobitve v zadnjih 20 letih v poljedelski proizvodnji, v trgovih in industriji. Vse te pridobitve in ustvaritve imajo pečat plemenitosti Litorijskega Fašija.

Med goriškimi industrijami, ki bodo na velesejmu zastopane, naj omenimo predvsem cementno industrijo. Cementi Isonzo di Salona, ki je močno industrijsko podjetje, katero je nastalo in se razvijalo v znamenju avtarike režima in katero je izrazil volje do napredovanja in zmage Mussolinijevih Italijanov.

Sosedna pokrajina bo razen tega zastopana s svojimi poljedelskimi proizvodi, z izdelki idrijskega čipkarstva, da omenjamo samo nekatere, ter s solkanskim poštvištvom, ki ima večstoletno tradicijo.

Razstava bo dokumentarnega značaja in o njej bomo še obširno poročali, ter bo

zaradi tega posebnega pomena v novi italijanski pokrajini.

Nagrade za najboljše osnutke velesejskih lepakov

Velesejska žirija za najboljše osnutke velesejskega plakata je zaključila svoje delo, ki mu je predsedoval šef Tiskovnega urada Visokega Komisarjata com. Karlo Tigoli. Sestala se je včeraj in je skrbno pregledala 44 osnutkov, katere je poslalo 41 tekmovalcev. 13 osnutkov je bilo izločenih, 8 osnutkov med njimi ni bilo izvedenih po predpisih, 5 osnutkov pa je bilo narejenih v več kot štirih barvah. Po ocenitvi ostalih del je bila prva nagrada prisojena soglasno osnutku s podpisom »il tronc« in ki je bil poslan velesejskemu uradu 25. julija z motom »naš les«.

Drugo nagrado je dobil osnutek št. 21 »Klasje s trobojnic«, ki je bil poslan velesejsmu tudi 25. julija z motom »zrelost«.

Tretjo nagrado je dobil osnutek št. 30 »Klasje«, ki je bil poslan 25. julija z motom »žito«.

Četrta nagrada je bila prisojena osnutku št. 3 »Sreča«, ki je bil poslan 23. julija z motom »Francesco Robba«.

Žirija je odprla priložene ovoje in ugotovila, da je dobil prvo nagrado arh. Janoz Trpin, Ljubljana, Površova ulica 48; drugo nagrado Rudolf Gorjup, Vič 71; tretjo nagrado Ivan Strekelj, Rožna dolina, Cesta XV/25; četrto nagrado pa Jože Senk, Rakovniška cesta 7.

Člani žirije so bili razen com. Tigolija inž. Olivetto, com. Pollucci, dr. Dular in dr. Mesesnel.

Ljudsko štetje v Ljubljanski pokrajini

Danes, 31. julija je dan ljudskega štetja Ljubljanske pokrajine.

Uradniki, določeni za popis prebivalstva, so razdelili popisne pole in zato je morala vsaka družina že prejeto družinsko polo in vsaka zajednica polo za zajednico.

Kdor pa je še ne bil prejel, mora sam iti ponjo na mestni urad za ljudsko štetje (za mesto Ljubljano je ta urad v palači ženskega dekluškega liceja na Bleiweisovi cesti II. nadst.).

Kdor ni prejel popisne pole in ne gre sam ponjo na omenjeni mestni urad, se pregreši proti predpisom odredb za izvršitev ljudskega štetja, odobrenih za uredbo Visokega Komisarja št. 24 od 9. t. m. in se kaznuje po zadevnih predpisih.

Potrebno je pojasniti še tole: Če živita dve družini z ločenim gospodinjstvom v istem stanovanju in je ena sama prejela popisno polo, je dolžan družinski poglavar druge družine sam dvigniti svojo popisno polo neposredno pri mestnem uradu za ljudsko štetje. Podnajemniki, ki ni na hrani pri družini, pri kateri biva, in tvori družino zase, mora biti vpisan na posebnem družinskem listu.

Novi krediti za vojne ladje

New York, 31. jul. (DNB) Včeraj je predsednik Roosevelt podpisal zakon, s katerim se za potrebe ameriške vojske morarice odobrava nadaljnji kredit 585 milijonov dolarjev. Novi kredit bo uporabljen za gradnjo novih ladij, za razširjenje lad-jedelnice, za vsakovrstna popravila in za konstrukcijo novih modelov topov.

Rooseveltove intrige v Južni Ameriki

Rim, 31. jul. U. Predsednik Roosevelt je pri poslednjih razgovorih s svojimi svetovalci in zastopniki angleškega zunanjega ministrstva proučil vrsto novih ukrepov. Med drugim je razpravljal tudi o načinu, kako bi se ukinile nemške in italijanske letalske proge v Južni Ameriki. Letalske proge naj bi se nadomestile z omrežjem ameriških prog, ki bi bile poverjene družbi Panamerican Airways. Na ta način naj bi prešla kontrola nad ameriškim civilnim letalskim prometom v ameriške roke. Pripravljačec se ukrepe skušajo utemeljiti na prav smešen način. Italijani in Nemci imajo baje sedaj dostop nad ozemlje, ki po-

staja vedno večje strateške važnosti, v resnici pa imajo Rooseveltovi načrti zgolj ta namen, da bi se tudi na letalskem področju v Južni Ameriki ter med njo in Evropo uveljavil ameriški kapital.

Ameriški tehniki v Afriki

Washington, 31. jul. U. Iz Helena je včeraj odletel »Yankee Clipper« z 32 inženjerji, mehaniki in letalskimi tehniki. Letalo je krenilo proti angleškemu afriškemu oporišču Bathurstu.

Nevarnost inflacije v Zedinjenih državah

Washington, 31. jul. U. Predsednik Roosevelt je poslal kongresu poslanico, v kateri opozarja, da bi lahko sprico vsestranskih naporov v državi za organizacijo narodne obrambe nastala nevarnost inflacije. Zato je predlagal, naj se pokrene posebna kontrola nad cenami blaga ter se blokirajo najemnine. Izrazil se je za pogodbeno ureditve delovnih odnosov med delodajalci in delavci, za službeno določitev plač in mezd, posebej pa se je izjavil proti temu, da bi bile mezde v podjetjih vojne industrije bistveno večje kakor mezde v drugih podjetjih.

General Udet živ

Berlin, 1. avg. U. V inozemstvu je krožila vest, da si je vzel življenje nemški letalski general Ernest Udet. General Udet je včeraj sprejel v svojem uradu dopisnika »United Pressa« in mu zatrdil osebno, da je živ in pri najboljšem zdravju. Čital je na glas vesti, ki so jih objavili v inozemstvu o njegovem samomoru v nekem koncentracijskem taborišču, kamor so ga poslali, ker je nasprotoval pohodu proti Sovjetski zvezi. Razgovor je potekel v ministru za letalstvo. General je odklonil izjave o aktivnosti nemške zračne sile v vojni proti Rusiji, izjavil pa je, da je zadovoljen z doseženimi uspehi.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Petek, 1. avgusta: Fides, Vezí apostola Petra
DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Trpeča srca
Kino Sloga: Bliskoviti reporter
Kino Union: Beneške spletke
DEZURNE LEKARNE
Danes: Leustek, Resljeva cesta 1, Baho-vec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta 48.

Malo italijanščine za vsak dan

33

»Bolči je šel?« je vprašal gospod Ovca zvečer, ko so sedli k večerji. Kar nekam tiho je bilo v hiši.

»Sel, sel,« je rekla gospa Piškurjeva. Videlo se ji je, da ji hoče biti dolgčas. Tiho, skoraj brez besed so povečerali.

»Da bi imeli vsaj lepo vreme!« je rekel gospod Piškur, ko so se lotili učenja.

»Lepo vreme se pravi, bël tẽmpo,« je rekla gospa Piškurjeva. »Zakaj pa ne, bëllo tẽmpo,« saj se pravi, lep — bëllo?«

»Privedniki bëllo, grãnde, sãnto, buõno, števniki ùno, kazalni zaimke quẽllo se skrajšajo pred moškimi samostalniki, ki se začenjajo s soglasnikom, in se glase potem: bël, gran, san, buõn, ùno, quel... Pred ženskimi samostalniki se skrajša samo grande v gran, ostali ostanejo v svoji ženski obliki: bëllo, sãnta, buõna, ùna, quẽlla...«

»Speriamo dũnque che Bolči avrà bël tẽmpo per il sũo campẽggio,« je zmla povedati gospa Piškurjeva.

»Kaj pa se pravi, grdo vreme?«

»Cattivo tẽmpo, fa cattivo tẽmpo,« je rekel gospod Ovca.

»Hrib, gora?«

»Hrib — la montãgna, il mõnte; grič — la collina.«

»Se fa cattivo tẽmpo, non si sta bène nẽlle montãgne.«

»Sicũro. Ma d'estãte pãssa prẽsto...« je rekel gospod Ovca.

»Kako, kaj ste rekli?«

»D'estãte — poleti. Passãre — miniti. Prẽsto — hitro. Letnih časov še ne poznate, kaj ne? L'estãte — poletje...«

»Čakajte, take reči si moramo napisati,« je hitel gospod Piškur. »Ali pa nate, vzemite list in svinčnik, pa nam napišite sami kakor je Bolči delal...«

Gospod Ovca je res začel pisati.

L'estãte — poletje, l'invernũ — zima, la primãvera — pomlad, l'autũnno — jesen.

»Kaj je že, mesec?« je vprašala gospa Piškurjeva.

»In leto?« je dostavil gospod Piškur.

»Mesec — il mẽse, leto — l'ãnno.«

»Zima je še daleč. L'invernũ è ancora — kako se reče, daleč?«

»Daleč — lontanũ. Blizu — vicĩno, prẽsso.«

»L'invernũ è ancora lontanũ, ma l'autũnno è già vicĩno.«

»Prislovi lontanũ, vicĩno in prẽsso so zanimivi. Če stojijo pred samostalnikom ali zaimkom, se vežejo z različnimi predlogi: lontanũ di Lubiana, prẽsso di Novo mesto, vicĩno a Višnja gora. Čakajte, da vam napišem.«

Gospod Ovca je Piškurjevima zabeležil to zanimivost, ki si jo je treba pač zapomniti.

»Najbrž je Bolči že blizu Novega mesta. Kako bi to rekla po italijansko?« je vprašala gospa Piškurjeva.

»Najbrž se ne dá kar tako prevesti. Reči je treba: Bolči mora biti že blizu Novega mesta — Bolči dẽve essere vicĩno a Novo mesto.«

»Dẽve — mora, tega glagola pa še ne poznamo!

Pridelovanje sladkorne pese na Barju

S poizkusnim pridelovanjem sladkorne pese pred vojno niso bili posebno zadovoljni — Kazalo bi obnoviti poizkuse

Ljubljana, 1. avgusta. Kaj vse bi lahko pridelovali na Barju, še vedno ni dovolj raziskano. Vsekakor bi pa veliko površino lahko mnogo bolj izkoristili kakor je bila doslej. Poročali smo, kako dobro uspeva na Barju sadno drevje in jesa. Omenili smo Društvo za obdelovanje Barja; bilo je zelo delavno in sadovi njegovega dela se še vedno kažejo. Barje bi bilo v kmetijskem pogledu mnogo bolj zaostalo, če bi to društvo ne delovalo s tako lepimi uspehi že v začetku tega stoletja. Predvsem njegova zasluga je, da se je na Barju razvilo sadjarstvo, ker je imele lepo drevesnino v črni vasi. O tej drevesnini smo že pisali. Toda društvo ni pospeševalo samo sadjarstva. Najstarejši Črnovalčan Jevc, ki je bil zaposlen na društvenem preizkuševališču, nam je povedal še marsikaj zanimivega o kmetijskem delu na Barju.

POIZKUSI S HMELJEM

Malo je znano, da so na Barju nasadili tudi hmelj. To pa ni bil edini hmelj, ki je rasel v ljubljanski okolici. Da so poskušali pridelovati hmelj tudi na ljubljanskem polju, nam izdaja ime Med hmeljniki pri Sv. Križu. Še pred leti so pa pridelovali hmelj na Bokalcu. Od pridelovanja hmelja na Barju so si mnogo obetali. Namestniki so ga nasadili na veliki površini. Prejane čase se je zdelo, da je pridelovanje hmelja zelo donosno. Mislili so tudi, da hmelj lahko uspeva kjerkoli. Toda hmelj ima posebno muhe. Rastlino je treba zelo skrbno gojiti in pridelovalci morajo imeti dovolj bogate izkušnje kakor n. pr. vinogradniki. Hmelj dobro uspeva le v krajih, kjer ima pridelovanje že tradicijo. To dokazuje pridelovanje hmelja v Savinjski dolini. Vsekakor pa je potrebna za pridelovanje hmelja primerna klima. Podnebje Savinjske doline hmelju prijaja, doslej pa še niso našli v Sloveniji druge za pridelovanje hmelja prav tako ugodnega podnebja. Tudi na Barju so bili s poizkusi razočarani. Vendar zdej ni več mogoče ugotoviti ali je bilo poizkusno pridelovanje dovolj skrbno, ker je minilo že več desetletij. Vsekakor pa barjanska zemlja za hmelj najbrž ni primerna, a tudi podnebje ne ugodno. Na Barju je pogosto megla, ki hmelju zelo škoduje; baje se ga loti rja.

KORUZO SADE DVAKRAT

Na Barju pridelujejo koruzo že zelo dolgo. Pridelujejo je, a mnogo, nekoliko več kakor drugje v ljubljanski okolici, ker precej dobro uspeva. Pridelovalci so jo pa tudi na preizkuševališču Društva za obdelovanje Barja. S poizkusi so bili zadovoljni. Vendar je s pridelovanjem koruze na Barju posebna težava, kakršne kmetje drugje ne poznajo.

Barjani morajo koruzo saditi pogosto dvakrat spomladi. Ne mislimo na poplave, ki zdaj ne zavzemajo več velikega obsega. Prejšnje čase so pa morali saditi koruzo in včasih celo krompir po večkrat zaradi poplav. Posebne vrste škodljivcev koruze na Barju je vrana. Ko koruza vzide, se začne spuščati na njive vrane in pulijo koruzo. Vrane zagrabi stebelce s kljunom, izpuli rastlino in požre zrno, ki se še ni povsem preobrazilo. Vrane napravijo veliko škodo. Ne izpulijo le po nekaj rastlinic, temveč tu in tam uničijo skoraj večino neznanih rastlinic. Če pridelovalci hočejo pridelati kaj koruze, jo morajo zopet posaditi. Včasih tudi dvojno delo ne pomaga, ker vrane nadaljuje svoje uničevalno delo. Vrane delajo škodo tudi drugje na njivah, ne le na Barju, toda najraje se vendar spuščajo na barjanske njive, ker iz rahle šotne zemlje najlažje pulijo mlado koruzo. V barjanski zemlji se koruza ne more takoj dovolj dobro vkoreniniti, kakor na pr. na ilovnati ali drugi bolj žilavi.

SLABE IZKUŠNJE TUDI S PŠENICO

Tudi s pridelovanjem pšenice imajo Barjani slabe izkušnje. Pisali smo že, da na Barju dobro uspeva rž in da je tu in tam precej lepa tudi pšenica. Vendar Barjani na mehki, rahli zemlji ne pridelujejo mnogo pšenice. Skoraj vsi imajo zelo slabe izkušnje. Pšenica le redko dobro prezimi. Jeseni se ne more dovolj vkoreniniti v rahli zemlji. Korenine gnejejo, posebno pa rastlina trpi pozimi. Mokra zemlja premrzne precej globoko, spomladi, ko se pa začne taliti, se premrznila plast dviga, tako da mnogo rastlin ropade. Preden se prezimelne rastline opomorejo, jih že začne dušiti plevel, ki na Barju posebno dobro uspeva. Raste zelo naglo, hitreje kakor pšenica. Pridelka je malo in ni izvrsten. Bolje uspeva rž, ki rase spomladi hitreje od pšenice ter je tudi plevel ne more zadušiti. Zdi se, da barjanska zemlja prijaja tudi ovsu. Znano pa je tudi, da na Barju pridelajo precej ajde, zgodnje in in pozne.

ZANIMANJE ZA SLADKORNO PESO

Strokovnjaki, ki so sodelovali pri Društvu za obdelovanje Barja, so si precej obetali tudi od pridelovanja sladkorne pese. Konec, pa tudi razne druge vrste pese, kapusnice itd., dobro uspevajo na Barju, zato je pričakovati, da bo tudi sladkorna pesa lepa. Niso je sadili samo na društvenem preizkuševališču. Precej so jo sadili tudi kmetje v izankih vaseh, a razen tega je društvo delalo poizkuse po dolenskih in notranjskih vaseh. Jevc se spomni, da so v enem letu pridelovali na poizkušujo žito, krompir, peso itd. na 156 krajih. Zanimivo je, da so v mnogih drugih krajih pridelali precej lepo težjo sladkorno peso kakor na Barju. Na barjanski zemlji je pesa rasia predvsem nad zemljo, šla je v perje, v zemlji je pa ostala drobna. V nobenem primeru niso mogli niti do seči, da bi pesa tehtala nad pol kg. Z dežele so pa prejeli pesa, ki je tehtala celo 3 do 4 kg. Ugotovili so, da je barjanska zemlja prerahla ter premokra za pesa, zlasti kultivirana. Bolje pa uspeva pesa na jeseni preorani ledini. Takšna zemlja čez leto ni tako mokra in pesa se v nji bolje debeli.

SLADKORNA PESA ZA ŽIVINO Barjani dobro poznajo sladkorno peso od tistih časov, ko so jo še sadili na poizkušujo. Kakor ne moremo več natanko ugotoviti, kako je bilo s pridelovanjem hmelja na Barju, prav tako ni natančnih podatkov o uspehih, odnosno neuspehih pridelovanja sladkorne pese. Značilno je pa vsekakor, da sladkorna pesa na Barju ni bila mnogo slabša od navadne živinske pese. Tudi drugi pesi premokra zemlja ne prijaja posebno, tako da nam preveč zeleni. Nekateri Barjani med prejšnjo vojno niso mogli dobiti semena navadne živinske pese, dobili so pa seme sladkorne pese. Zato so pridelovali sladko peso za živino.

ALI BI NE KAZALO OBNOVITI POIZKUSOV Na Barju imamo tudi zdaj kmetijsko preizkuševališče. Ali bi ne kazalo zopet saditi sladkorne pese na poizkušujo? Vsa na preizkuševališču bi lahko napravili poizkus, če že ne na kmečkih njivah. Če bi sadili sladkorno peso na poizkušujo tudi kmetje, bi seveda bilo treba pridelovanje dobro nadzirati. Ko so delali poizkuse s sladkorno peso, je bila kultivirana barjanska zemlja bolj mokra kakor zdaj. Morda bi se poizkusi zdaj bolj obnesli. Najbrž bi tudi bolje kazalo pridelovati sladkorno peso na doslej slabo izkoristljeni površini, četudi bi pridelek ne bil izvrsten, kakor da zemlja ostane neizkoriščena. Seveda ne gre samo za količino pridelane sladkorne pese, temveč predvsem za odstotek sladkorja, ki ga vsebuje pesa. O tem ne vemo nič dovolj zanesljivo, koliko sladkorja je vsebovala sladkorna pesa, ki so jo pridelovali na Barju na poizkušujo. Po nekaterih podatkih niso bili dovolj zadovoljni. Mislimo, da bi pridelovanje sladkorne pese na Barju bilo velikega pomena za našo pokrajino v spremenjenih razmerah, zato bi kazalo obnoviti poizkuse in jih čim bolj skrbno nadzirati.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob delavnicah, nedeljah in praznikih ob 18. in 20. uri, v primeru dežja ob nedeljah in praznikih tudi ob 14. uri.

KINO MATICA TELEFON 22-41
Dramatična ljubljenska zgodba v srcu močasnih Dolomitov
TRPEČA SRCA
Silvia Monto, Camillo Pilotto, Dria Paola

KINO SLOGA TELEFON 27-30
Napeti doživljaji na lovu za dnevnimi senzacijami
BLISKOVITI REPORTER
Richard Talmadge, Luana Walters
Samo je danes!

KINO UNION TELEFON 22-21
Benetke v dobi sijaja, slave in bogastva! Romantične pustolovščine, ljubavne spletke in intrige!
BENEŠKE SPLETKE
R. Villa, E. de Giorgi, E. Giorgi, C. Calamai
Obenem predvajamo kratke filme:
»OD SIRTE DO MARMARKE«.

Še o ureditvi cen, o avtobusnem prometu, o osvoboditvi vojnih ujetnikov in o raznih drugih vprašanjih.

Vladni inspektor Adamek je poročal o naredbah šefa civilne uprave o prepustnih, lovskih izkaznicah, orožnih listih, ribolovskih pravicah, o porokah, izstopih iz cerkve, zaščiti verske svobode, o gasilskih društvih itd. Pojasnjeval je tudi finančne zadeve občin. Sledilo je splošno posvetovanje, med katerim so zastavljali župani razna vprašanja.

Popravek o veljavi bivših jugoslovanskih znamk

Ljubljanska pošta pokrajinska direkcija objavlja:

Komunike, ki je bil objavljen v krajevnih listih 30. t. m. glede veljavnosti bivših jugoslovanskih znamk, ki so bile naknadno zigosane, so nekateri tolmačili v tem smislu, kakor da bi bile omenjene bivše jugoslovanske znamke veljavne tudi še za poštne pošiljke.

To pa je zmotno, ker so od 27. junija dalje za poštne pošiljke veljavne zgolj italijanske znamke. Zaradi tega se smatrajo poštne pošiljke, ki niso opremljene s italijanskimi znamkami, kakor da bi ne bile sploh opremljene z znamkami in se zato posebej taksiirajo.

Komunike je imel namen, službeno potrditi, da so bili žigi v izvedbi ljubljanskih tiskarn, kakor so bili omenjeni pod 1. in 3. točko omenjenega komunikeja obelodani za veljavne bodisi v kraljevini ali v tujini s poštne in filatelističnega vidika.

Sportni pregled

Cerer v Celovcu

»Donau-Zeitung«, nemški list, ki izhaja v Beogradu, poroča da se je bivši član ljubljanske Ilirije Anton Cerer, doma iz Kamnika, in rekord v bivši jugoslovanski plavalni tabeli, preselil sedaj v Celovec, kjer je nedavno prvi nastopil za svoj novi klub »Klagenfurter AC«. Na svoji progi 200 m prsno je zmagal s časom 2:53.6.

Nogomet v Beogradu

V Beogradu igrajo nogometaši sedaj za pokal Srbije nogometne zveze. Znan sta dva rezultata: PAK Pančevci je premagal Baska s 3:1, medtem ko sta se razšla Jedinstvo in Vitez iz Zemuna brez odločitve 2:2.

Evropci in Američani v lahkotletiki letos

Vrhunski rezultati v svetovni lahkotletiki letos kljub vsem neveselim okolnostim, ki zavirajo sprostitve športnih teženj, niso omaloževanja vredni. Zlasti prednjači Amerika, kjer se vedno laže diha kakor mi v Evropi. Lahkotletski tekmovalci v Ameriki so doslej vrgla že izredno žetev: v sedmih disciplinah so bili izboljšani olimpijski rezultati, izenačena sta bila svetovna rekorda v teku na 100 m in teku na 200 m, v teku na 400 m, na 100 m pa je bil izenačen olimpijski rekord.

O moči ameriških sprinterjev govori deštvo, da je Ewell pretekel 100 m v 10.3 sekunde, Davis pa 200 m v 20.4. Evropci so letos na teh progah ostali daleč za Američani in je najboljši na 100 m Francoz Valmy s časom 10.5 — enak čas pa je postavil tudi Italijan Monti — in Nemec Scheuring na 200 m s časom 21.1.

Svetovni rekord Nemca Harbiga v teku na 400 m s 46.0 je izenačil Američan Kle-

Lampade elettriche di tutti i tipi e per qualsiasi applicazione, prodotte nei grandi stabilimenti di Alpieno (Torino), dotate di macchinario modernissimo e di laboratori sperimentali perfetti.

PHILIPS S.A.I.
MILANO - VIA S. MARTINO, 20

LAMPADE

PHILIPS

ZAREČA LUG

Vaškovratne električne žarnice, za različne uporabe, proizvedene v velikih tovarnih v Alpieno (Torino), opremljeni s najmodernejšimi stroji in s dovršenimi eksperimentalnimi laboratoriji.

Zahtevati cene po:

PHILIPS S.A.I.
MILANO - VIA S. MARTINO, 20

mer. Letošnji najboljši rezultat na tej progi je v Evropi postavil Italijan Lanzi s 47.1. Na 800 m sta pa evropska tekača Lanzi in Harbig hitrejša kakor letošnji ameriški mojster Beetham za celo sekundo in dve desetinki (Lanzi 1:49.0, Beetham 1:50.2). Na 1500 m sta letos v Evropi v vodstvu Šveda Hägg in Andersson s časom 3:49.8. Premoč nad svojimi ameriški tekmeči pa kažejo evropski lahkotletci na progah, ki gredo v višje tisočake. Na 5000 m je najboljši letos Šved Jansson s 14:20.2, v Ameriki je dosegel Rice le 14:45.2. Izredno lep je tudi čas Madžara Casparja na 10.000 m: 30:25.6.

V tehnik preko zaprek na krajše proge pa so najboljši uspehi lepo podeljeni. Američani vodijo v teku na 110 m (Wolcott 13.7, v Evropi Italijan Fachini 14.4), Evropci pa na 400 m, kjer je postavil najboljši čas Italijan Missoni 53.3 (Američan Ervin 54.5).

ŠAH

— Šahovski dvoboj med dr. Euwejem in Bogoljubovom. V Karlovih Varh sta se pretekli teden spopadla na šahovskem polju dva znana mednarodna mojstra dr. Euwe in Bogoljubov. Klub vsem spremljevalnim okoliščinam sedanjega časa se prav zbrano borita za častno zmago v tem duhovnem boju, kjer so žrtve le leseni kmetje in kralji. Doslej sta odigrala štiri partije in je stanje po točkah v prid dr. Euweju, ki je zmagal v dveh partijah, njegov nasprotnik pa le v eni, četrta pa je ostala neodločena. Navzoči šahovski ljubitelji in poznavalci trde, da je šah, ki ga mojstra prednašata v svojih partijah, izvrsten.

Katera polovica obraza je lepša?

Znano je, da človeški obraz ni simetričen. Ta različnost je sprožila vprašanje, katera polovica obraza je lepša. Pri poskusih se je pokazalo, da ima nov obraz, sestavljen samo iz desne polovice, ostrejši povelje, dočim je iz dveh levih polovic sestavljeni obraz nekežnejši. Ne da se pa reči, da bi bili novi obrazi lepši od prvotnih. Pri teh umetno narejenih potezah preneti človeka vedno nekakšna nenaravnost. Na takem obrazu ne vidiš nobene poduhovljenosti. Naravni obraz učinkuje najbolj s svojo nesimetričnostjo.

Ne da se torej reči, da bi bila ena polovica obraza lepša od druge. Lepota obraza je bolj v nedolgovoljni harmoniji, ki nastane iz disharmonije obeh njegovih polovic.

MALI OGLASI

CEVLJE

moške in ženske cer sandale — kupite ugodno pri znani uveljavljeni s čevlji Aleksander Oblat, Ljubljana, Sv. Petra cesta 18.

VELIKO PRAZNO SOBO v središču mesta, s uporabo kopalne, — solno, oddam takoj. — Naslov v oglašnem oddelku »Slovenskega Naroda«. 1288

PREZAKA SMRT

je znana slaba krv. Presnovimo jo, če pismo redno AMBROZEVO MEDICO, ki jo dobite pristno samo v MEDARNI, Ljubljana, Židovska

DNEVNE VESTI

— Sodišče II. Armade v Šibeniku. Rimski uradni list je objavil Ducejev razglas o ustanovitvi odeska sodišča II. Armade s sedežem v Šibeniku, ki ima svoj delokrog nad vojnimi silami II. Armade, ki se nahajajo na ozemlju bivše Jugoslavije, izvenšči v ljubljanski in reški pokrajini.

— Službeni list za Ljubljansko pokrajino prinaša v svoji številki z dne 30. julija naredbi Visokega Komisarja o spremembi predpisov za proizvodnjo in prodajo celuloznega ter o uvedbi kontrolne pristojbine za nekatere vrste izvoznega lesa.

— Razpis mesta izrednega profesorja za finančno vedo. Rektorat univerze v Ljubljani razpisuje mesto izrednega profesorja za finančno vedo na Juridiki fakulteti v Ljubljani. Pravilno opremljene prošnje je treba vložiti najkasneje do 25. avgusta na rektoratu.

— Roditeljski večer na Zidanem mostu. 19. julija je bil v kolodvorski restavraciji na Zidanem mostu prvi roditeljski večer ljudskošolske mladine. Pod vodstvom člana nemške nacionalno-socialistične stranke Huterja in njegove žene je imel večer značaj prijetne zabave. Na sporedu je bilo prikazovanje skiptičnih slik, recitacije in ranjanje šolske mladine. Večera so se udeležili tudi predstavniki oblasti.

— Občni zbor Zveze industrijcev. V četrtek 14. t. m. ob 10. dopoldne bo v mali sejni dvorani TI zbornice v Ljubljani redna skupščina Zveze industrijcev z naslednjim dnevnim redom: Otvoritev skupščine, 2. poslovanje poročilo, 3. računski zaključek za leto 1940, poročilo nadzorstvenega odbora, 4. odobritev proračuna za leto 1941. Določitev letne članarine in vpisnine novih članov. Pooblastilo upravi za ureditev personalnih vprašanj radi zagotovitve računskih ravnanj in 5. razno-terosti.

— Poletna številka revije »Italia«. Prejeli smo poletno številko v Rimu izhajajoče revije »Italia«, ki jo izdajata »Ente nazionale per le industrie turistiche« in uprava državnih železnic. Revija izide vsake tri mesece. Zadnja številka priobčuje članek Angela Lipinskega o poletju v Italiji v obliki pisma, članka »Vabilo na morje« in »Opera pod večernim nebom« izpod peresa Fragoconda, članek istega pisca »Italijanska mladina na morju in na solncu«, Angela Lipinskega članek »Poletne gorske vožnje v Italiji«, C. Grignoniev članek o Dalmaciji ter članka o novem Termini kolodvoru v Rimu in o Albanijski kot deželni gora in voda. Revija je tiskana na finem papirju ter opremljena s krasnimi, deloma večbarvnimi slikami. Revija spada med najboljše, kar jih poznamo in dela v vsakem pogledu čast tako uredniku kakor tudi tiskarni, kjer se tiska.

— Hum ob Sotli in ne Hum pri Ormožu. V sredo smo poročali, da ima Hrvaška na Humu pri Ormožu svojo edino steklarno. Pri tem je pa nastala neljuba zamenjava krajevnih imen. Gre za Hum ob Sotli, ne pa za Hum pri Ormožu. Občina Hum je bila pa vedno na Hrvaškem. Steklarna Straža je v Humu ob Sotli.

— Strojeopisni tečaj — novi — dnevni in večerni, se prične 1. avgusta. Zahtevaj te prospekt: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska c. 15 (telefon 43-82).

— Nesreče. V Ljubljansko bolnico so prepeljali tri ponesrečene. Rudolf Kranjc, 18letni kleparski pomočnik iz Ribnice, je padel z lestve in se močno pobil po glavi. Fr. Glavan, 50letni posestnik iz Tomišlja,

je padel z voza in si poškodoval hrbtenico. Ignac Klemenčič, 13letni sin posestnika z Brezovice, je prišel pod roge hude krave, ki ga je močno sunila v levo nogo.

Iz Ljubljane

—lj Ribji trg. Davi je bilo napredaj nekaj morskih rib. Prodanih bi bilo lahko več kakor jih je prišlo na trg. Prodajali so le male morske ribe (sardelice) po 12 L kg in skuše po 24 do 26 L. Vselej pred prodajo rib zdaj tržni urad predpiše maksimalne cene na podlagi nakupnih cen. Napredaj je bilo tudi nekaj zabijih krakov po 60 do 50 stotink.

—lj Gob še vedno ni. Marsikdo je pričakoval, da bodo po zadnjem močnem deževju začele bolj rasti gobe. Doslej so gobani rasli še zelo redko. Na našem trgu so bile napredaj skoraj same lisice. Dancs tudi še ni bilo napredaj drugih gob razen lisic. Zdej se ni mogoče reči, ali bo poslej kaj več gob, ker jih prvi dan po dežju še ni. Šele prihodnji teden se bo izkazalo, če bomo v tem poletju lahko kupovali boljše gobe.

—lj Ljubljanski premierni kinematografi Matica, Union in Sloga obveščajo svoje cenjene obiskovalce, da se bodo z ozirom na izpremenjeno policijsko uro do nadaljnjega vršile predstave ob delavnicah ob 16., 18. in 20. uri, ob nedeljah in praznikih v primeru lepega vremena ob istih urah, v primeru dežja pa ob 14., 16., 18. in 20. Sekcija ljubljanskih kinematografov pri Druženju kinematografskih podjetnikov v Ljubljani. 1297

—lj Razdelitev živinskih nakaznic. Združenje trgovcev sporoča, da bodo trgovci delili nakaznice za živila izključno samo v času od 8. do 9. ure dopoldan in od 2. do 4. ure popoldan, pričeni s današnjim dnem popoldan do všteteja 4. avgusta. Po preteku tega roka se bodo nakaznice vrnile na mestni prehranjevalni urad. Med tem časom, ko se bodo izdajale karte, se blago ne bo izdajalo. Stranke naj prinese stare nakaznice izpolnjene s seboj. 342n

Kaznovani trgovci in obrtniki

Ljubljana, 1. avgusta.

Patrole Kr. Kvesture, ki nadzorujejo trg, so v preteklih dneh ugotovile prekrške obstoječih odredb po sledečih trgovcih, ki niso na vidnem mestu izobestili cenikov:

1. Mesec Josip, gostilna, Rožna dolina XIX-II.
 2. Prepeluh Marija, gostilna, Radeckega št. 76.
 3. Torkar Antonija, trgovina ob Zeleni jami 19.
 4. Gregar Marija, prodajalna sadja in zelenjave, Bohoričeva 28.
 5. Soklič Matej, gostilna, Pred Konjušnico 4.
 6. Jere Frančiška, gostilna, Strelšča 10. Imenovani so bili kaznovani na plačilo globe.
- Sledeči obrtniki in trgovci so bili ovadeni sodišču zaradi navijanja cen: 1. Protinik Marija, prodajalna sadja in zelenjave, Cesta na Loko 19. 2. Levčar Ivan, centralna vinarna, Frankopanska 9. 3. Švajgar Florijan, Malina, Frankopanska 9. 4. Močnik Franc, Malina, Frankopanska 9. 5. Debeve Josip, gostilna, Čopova 10. 6. Novak Ana, mlekarica, Tržaška 11,

7. Ukmar Mirko, gostilna, Vegova 2. 8. Klešnik Ivan, gostilna, Središka 12. 9. Mesojedec Matej, sadjerejec, Predole 16. 10. Trobec Lujza, gostilna, Podutiška 40. 11. Grabelšek Franc, gostilna, Sv. Petra c. 76. 12. Janc Rudolf, delikatesna trgovina, Židovska 1.

Glede mesarja Ivana Dolničarja z mesarjijo v Janševi 2, ki je bil ovaden sodišču, je Eksc. Visoki Komisar odredil ukinitve obratovanja in zatvoritev obrata za 10 dni. Imenovani je dolžan izplačati plače osebjem za ves čas zatvoritve.

Župansko zborovanje v Slovenjem Gradcu

Politični komisar Töschler je sklical te dni župane slovenjegraškega območja na posvetovanje v Slovenj Gradec. Politični komisar in vodja urada za zunanjo službo dr. Bauer sta v uvodnih besedah pojasnila zbranim županom dolžnosti države in prebivalstva. Naglašala sta zlasti potrebo njihovega tesnega sodelovanja s predstavniški štajerskega Heimatbunda. Dr. Bauer je naglašal tesno sodelovanje stike med župani in odhajajočim političnim komisarjem Kleindinstom in prosil je župane, naj izkazujejo v bodoče polno zaupanje tudi vodji urada za zunanjo službo. On sam bo pa županom vedno nad pomagal.

Okrožni inspektor Kaltenböck je predaval o razmerju med državo in stranko, vodja gospodarskega urada delnega okraja Maribor dr. Coccioni je pojasnjeval razna vprašanja preskrbe prebivalstva s milom, prejo in obutvijo. Vodja prehranjevalnega urada Dunkel je dal županom smernice glede organizacije zbirališč masla in naglašal je zlasti odgovornost županov na polju prehrane. Dr. Bauer je govoril

P. Privinc:

Nesrečna ljubezen

Park. Mesečina zlati drevesa in se sanjavo razliva po njihovih vejah. Vodomet šumlja in razigrano meče v zrak biserno-srebrne krogljice. Vrhovi dreves se pregibljejo in drhte v lahmem večernem vetru. Na klopi tik vodometu sedi mladenič. Mesec razsvetljuje njegov pravilni obraz in se ogleduje v črni oči. Vodomet mu nagajivo meče vodne kapljice na črno obleko. Krog vrata ima pesniško kravatno, v belih rokah list papirja. Zdi se, da nekoga pričakuje, zakaj zdaj pa zdaj nestrno vzdihne in nemirno obrača beli list.

Tedaj zaškriplje pesek pod drobno nožico. Mladec se okrene. — O — Hilda! Ona se nekako čudno nasmehne in sede na klop. — Ali si me dolgo čakal, Ernest? — vpraša s hripavim glasom. — O ne; veš, če čakam tebe, čas tako hitro mine. — Glej, ljuba, spet sem ti zložil sonet... — In veselo ji pomoli beli list.

Hilda pa ostane hladna. Nič ne reče, pesmi niti ne pogleda ne, samo glavo rahlo skloni in strmi v tla.

Ernest osupne. Kako to, da je danes tako hladna in brezbržna, ko je pa vedno komaj pričakala, da ji je izročil list s pesmijo? Brž ga je prebrala v svitu mesečine, nato pa na vse pretege hvalila njegov pesniški talent. In vedno ga je poljubila, kadar je prišla. Danes pa — nič. Nič tega, česar sta bila tako vajena, da jima je prešlo v meso in kri. Postrani jo je pogledal. Sedela je na

drugem koncu klopi, oči uprte v tla, roke malomarno ob telesu; telo ji je podrhtevalo, prsi so se ji sunkoma dvigale.

Tedaj je izpregovorila. Tiho, trpkijo ji je prišlo prelo drhtečih ustnic:

— Ernest, sam uvidiš... da ne moreva... da ne moreva midva nikdar postati mož in žena... — je obupno končala.

Njemu se je zamajilo pred očmi, ona pa je skrušeno, pretrgano nadaljevala:

— Ernest, sam veš, da ne moreva... Glej, kako bi živela, ko ti nimaš... ko nimaš denarja... Razidiva se mirno... lep spomin nama bo ostal na te dni... ne na ta dan... je strahoma popravila in se proseče zazrla vanj.

On pa je skrušeno zlezal sam vase. Ni čutil, ni videl in ne slišal ničesar. V senčih mu je ključalo, v grlu in prsih tiščalo; zdelo se mu je, da mu bo strašno utripajoče srce razneslo prsi. Po glavi mu je zvenelo le eno: »...sam uvidiš, da ne moreva postati mož in žena... Kako bi živela, ko nimaš denarja...«

O, in koliko je presranjal o tej ljubezni; koliko noči je prebedel v premišljevanju, kako bosta srečna, ko se poročita; koliko večerov je prečepel pri slabotnem svitu oljnat leščerbe in pisal sonete z vsem srcem in dušo... In zdaj? Strašno se je dvignilo v njem, da bi planil k njej, ji zasadih nohte v beli vrtil in zavpil iz dna strde duše: »Zakaj si me varala, prokleto? Zakaj si se drznila ukrasti mi srce... In bi jo zadavil...«

Silno težavo je vstal — starček upognjenega hrbta. Ozrl se je po nji: ni je bilo več. Še huje je zadrževalo v Ernestovih prsih. Brez slovesa je odšla, kot bi ga ni-

kdar ne bila poznala...

Napotil se je domov; spotikaje se je šel in se ni menil za nikogar.

Ko pa je dospel do stanovanja in prestopil prag svoje revne izbeje, je dozorel v njem strasen sklep...

Park. Solnčni žarki zlate drevesa in se sanjavo razliva po njihovih vejah. Vodomet šumlja in meče v zrak biserno-srebrne krogljice. Vrhovi dreves se pregibljejo in drhte v lahmem jutrnjem vetru. Na klopi tik vodometu sedi debelušen tovarnar, rdečih lic, obilnega trebuha in dvojnega podbradka.

Tedaj zaškriplje pesek pod drobno nožico. Mož na klopi okrene glavo. — O-o, Hilda! Ona se ljubeznivo nasmehne in vpraša: — Ali si me dolgo čakal, Erhi?

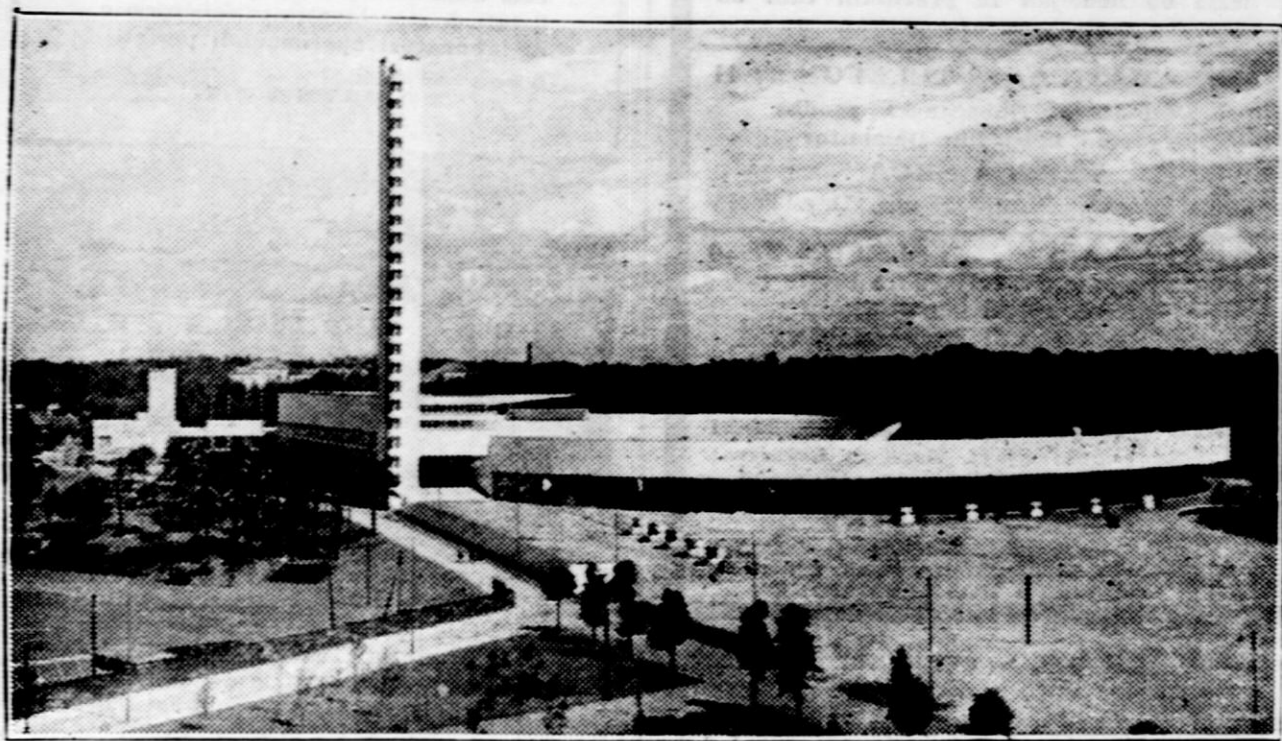
— O ne; če tebe čakam, čas tako beži... Glej, draga, kako lepo ogrlico sem ti kupil... In Hilda z ljubko kretnjo vzame dragoceni dar iz zamašene tovarnarjeve roke in je vesela kakor otrok...

Da, on ima denar!

Ravno tedaj, ko razliva jutranje sonce svoje tople žarke po vejah dreves; ko vodomet zaljubljen šumlja; ko se pregibljejo vrhovi dreves v jutranjem vetru; ko leži Hilda v tovarnarjevem objemu — baš tedaj leži v siromasti podstrešni sobici Ernest — starček upognjenega hrbta s pesniško kravatno — na tleh, brez moči... Kraj njega leži samokres, iz male črne luknjice na sencu vre kri in se v tenkem curku razliva po voščnem pesnikovem obrazu...

Finska in njeni prebivalci

Bodočnost te dežele je zagotovljena z življenjsko in marljivostjo njenega prebivalstva

Helsinki: Sportni stadion

Finska ali Suomi, kakor pravijo Fini sami svoji domovini, napravi na tujca prvi hip vtis mirne, udobne dežele. To je pa znotraj. Gozdovi in mnoga jezera so sicer polna miru. Finska mesta se pa odlikujejo z velikim poslovnim vrvenjem in tudi finski kmet nima lahke naloge, če hoče iztrgati skopji zemlji in ostrumu podnebju dovolj življenjskih sredstev. Glavni temelj finskega gospodarstva je les. 85 odstotkov zemlje je pokritih z gozdovi in najrazličnejše vrste lesa se predeluje v vse kar se le da iz njega izdelati. Finska je na gozdovih najbogatejša dežela v Evropi. Toda gozdovi niso neizčrpni in pred leti so bili potrebni energični ukrepi, da se je omejilo brezobzirno izsekavanje gozdov. Poljedelsko se je sicer zadnja leta glede količine pridelka na hektar znatno izboljšalo, vendar pa še vedno domača hrana ne more preživljati vsega prebivalstva.

Potovanje po Finski napravi na človeka globok vtis. Ljudje so sicer tihi in skromni, toda odkriti in vedno pripravljeni prisrčno bližnjemu na pomoč. Jezikovne težkosti se komaj pojavijo, kajti Fini so izredno nadarjeni za jezike in jih govorijo več, posebno nemščino. Rasno pripadajo uralskoalajcem ali bolje rečeno finougrijscem, nekoliko so pa sorodni z Maščari in Japonci. In sčasoma so dobili tu-

di precejšen dotok indogermanske krvi. Finščine se človek nauči zelo težko, ker nima prav nič skupnega z germanskimi ali romanskimi jeziki.

Finci se nazivajo »prednja straža severa«, kajti kulturno se čutijo vezane na zapad. Leta 1154 je prišla Finska v območje krvavega spopada med švedsko in rusko, ki se je takrat imenovala še Novgorodsko. Švedi so zasedli »deželo tisočih jezer« in jo držali v svojih rokah do leta 1809. Malo osemle ob Finskem zalivu, Karelija, je pripadalo že sredi 18. stoletja Rusiji. Švedi so prinesli Fincem krščanstvo, pozneje pa protestantstvo. Finska vojska se je udeležila vojne, kakor je splošno znano, vojnih pohodov velikih švedskih kraljev, zlasti Gustava Adolfa med 30letno vojno. Lutrova reformacija je utrdila zvezo z Nemčijo, kajti finski škof Mikael Agricola je študiral v Wittenbergu ter je osebnostno poznal Luthra in Melanctona.

Za razvoj finskega narodnega značaja je bilo pomembno, da švedi niso upravljali Finske kot kolonije, temveč so ji dali široko samoupravo. Zato tudi finski kmet nikoli ni poznal podložništva ali tlačanstva in Finska se rada sklicuje na to. Globoka samozavest, združena z živlostjo in vztrajnostjo se je razvila tako pod vplivom podnebja. Poleti se na Finskem več-

krat sredi, da pritise kar na lepem ponoči mrza in uniči velik del letine. Potem je pa treba seveda nategniti jermena, ker primanjkuje hrane.

Leta 1809 je postala Finska sestavni del ruske države, toda kot avtonomna velika kneževina je ohranila v njenem okviru lastne gospodarske zakone, imela je svoj denar in samostojno carinsko upravo. Šele v zadnji četrti preteklega stoletja so začeli Rusi vedno bolj pritiskati na Fince, da bi jih asimilirali in s tem se je poglabila finska samozavest. 6. decembra 1917 je bilo to finsko prizadevanje kronano z uspehom in proglašena je bila neodvisnost Finske. Leta 1919 je postala Finska po dolgih notranjih in zunanjih bojih republika.

V tej mali deželi ni bilo lahko gospodarsko ohraniti in ubraniti se, kajti tretjina njene trgovine je bila usmerjena v Rusijo. Iskala so se nova tržišča zlasti za lesne izdelke, žagan in ručniški les in papir. Posebno močno se je finska trgovina naslanjala na Anglijo in Združene države, na drugi strani je pa imela živahne stike z Nemčijo. Nemška udeležba na finski zunanji trgovini je znašala leta 1913 samo 28,3%, torej ne toliko kakor je bilo v interesu obeh držav. Izprememba je nastala po letu 1931 in do 1938 se je povečala nemška udeležba v finskem izvozu od 8,4 na 14,8%. Nemško-finska trgovina je bila na novo urejena s trgovinsko pogodbo z dne 29. junija 1940.

Kaj zmore Finska, vidi tujec recimo na ekskurziji na krasnem poslopju državnega parlamenta v Helsinkih, ki je vse zgrajeno iz finskega materiala in ki so ga tudi opremlile izključno finske tvrdke. To je rezultat industrializacije, energično vodene od leta 1919, ki je dosegla temeljite uspehe. Finci izvažajo ne samo les in papir, obdelan v vseh mogočih oblikah, temveč tudi centrifuge, precizne tehnične, ključavnice, fine mehanične aparate, steklo porcelan in keramiko. K temu je treba prilepi še znano finsko sportno orodje in mnoge izdelke živilske industrije.

Izgradnja Finske je zagotovljena z živlostjo in marljivostjo Fincev, pa tudi z njihovimi sportnimi vrlinami. Fini so gojili od začetka tekočega stoletja mnoge sportne panoge, navezujoč tudi na staro telesno kulturo in dosegli so tako velike uspehe, da so si priborili na olimpijadi zlate in srebrne kolajne. Opirajoč se na telesno utrjenost in izurjenost je finska vojska zelo dobra in duh odpornosti je vzgojen v vseh slojih prebivalstva do najvišje mere.

kih požarov 214 ali 4,8%. Neprevidno ravnanje z avtomobili je povzročilo 197 požarov, strela je pa povzročila samo 13 požarov. Po eksploziji povzročenih požarov je bilo 9, požigov pa 23. Razmeroma mnogo požarov je nastalo iz neznanih vzrokov, in sicer v našem primeru 1075 ali 24%.

Število požarov bi se dalo tudi v velikih mestih znatno znižati s poostrenim nadzorstvom in dosledno vzgojo prebivalstva.

Filmski režiser Ruttmann umrl

Nemški listi poročajo, da je umrl te dni po daljši bolezni znani filmski režiser Walter Ruttmann, star 53 let. Pokojni je izšel iz vrst modernih predstavnikov nemške kinematografije, ki so iskali pota k osvoboditvi filmske umetnosti od odvisnosti od drugih panog umetnosti. Tej struji so pripadali Fischinger, Richter in Eggeling. Ruttmann, ki je deloval tudi kot eden izmed režiserjev slovesnih kratkih filmov kulturnega oddelka Ufe, se je odlikoval zlasti z dvema velikima filmoma: »Simfonija velemesta« in »Melodija sveta«.

V enem filmu »Simfonija velemesta« je spravljal Ruttmann na filmsko platno tipične znake berlinskega življenja od jutra do večera. V zvočnem filmu iz leta 1930. »Melodija sveta«, silovitem delu potovanja okrog sveta, bogato prepleteno z zvočnimi efekti, je utiral slikovni in zvočni montaži nova pota. Leta 1933. so režiserja Ruttmanna angažirali za italijansko filmsko umetnost, za sodelovanje na zgradnji nove italijanske kinematografije. Za umetniški film iz industrijskega življenja, prikazujoč proizvodnjo v Manesmannovih tvornicah, je bil leta 1937. na beneškem Biennalu odlikovan s pokalom Fašistične stranke.

Obnovite naročnino!

trajajo torej precej dolgo. Kdo ve, kdaj dobimo odgovor.

— Toda mi moramo to zvedeti takoj! — sem vzklilnil. — Morda bi pa nam odgovorila, če bi ji jima brzojavili.

— Hm. — Poročnik je okleval. — Ni lahko pripraviti angleškega odgovornika do besede.

— Pogovor je treba takoj prijaviti, — je menila Isabella. — Ne smemo izgubljati časa.

Razšli smo se. Isabella in Luigi sta mi obljubila obvestiti me takoj o uspehu. Vrnili sem se domov. Stric Poldo in poročnik sta bila pravkar pojedla juho. Prisedel sem k mizi, toda do konca večerje nisem več govoril o zločinu, ker je gospodinja večkrat prišla in odšla.

Ko smo zopet sedeli v kabinetu pri skodelicah kave, si je prižgal stric Poldo običajno cigaro, se zleknil v naslanjač in naju zadovoljno pogledal.

— Vse kaže, da pripisujete velik pomen pričakovanju informacij iz Londona, — je dejal poročnik. — In zares boste pripomogli ugotoviti vrednost pogrešanih papirjev. Toda kaj imamo od tega?

Stric Poldo je pihnil gost oblak dima pod strop. — Če pošljemo brzojavko privatno v imenu gospodične Solveni, bomo morda kaj opravili, — je dejal stric.

— Ne, stric, jaz bi predlagal nekaj boljšega, namreč telefon. Zakaj bi ne telefonirali?

— Da, toda kdo zna angleški?

— Luigi in Isabella. Oba govorita precej dobro angleščino.

Emil Freljih: Mati

Prvo avtorjevo delo obravnava že nešteto krat obdelano, a neizčrpno snov

Ljubljana, 1. avgusta
Emil Freljih je javnosti že dobro znan kot režiser opernega gledališča v Ljubljani. Napisal je tudi nekaj odrskih del, ki so bila večinoma že odigrana. S pisateljevanjem se je bavil že v šolskih letih, ko je napisal ta ali oni več ali manj posrečen kratak spis. Pred javnost je stopil na literarnem večeru, ki se je vršil pred nedavnim v spomin Jožetu Selihu. V zadnjih letih se je resneje oprijel peresa, največ na vzpodbudo pisatelja Miška Kranjca. Tudi Freljih, ki je po rodu pristen Ljubljčan, ima za seboj vseh grenkob in zaprek polno življenje. Le z obdobjem vredno pridnostjo in, dejal bi skoraj trmoglavostjo, se je povzpela od tega, kar je. Pravkar izdana knjiga pa ni njegovo prvo večje delo. Pred časom je napisal knjigo, ki jo je imenoval »Pravica do življenja«, a je ni nameraval izdati. Njegovo prvo delo pa si je potem prisvojil nekdo in jo pod svojim imenom izdal nekje na jugu bivše Jugoslavije pod imenom »Bele krizanteme«. Zaradi tega se je vodila takrat tudi javnosti znana polemika po našem časopisu. Kot režiser je znan Emil Freljih tudi v tujini, kjer je prejel precejšen del svojega življenja.

V svoji pravkar izdani knjigi »Materi«, ki je njegovo prvo resno delo, obravnava avtor snov, ki je bila skozi zgodovino nešteto pisateljem neusahljiv studelec, kar je tudi danes. Čeprav smo brali že veliko

takih knjig, se Freljihova v bistvu razlikuje; svojstveni slog in svojevrstni način podajanja prikleni čitatelja do kraja. Knjiga, ki jo moremo smatrati tudi za sinovo posvetevalno materino, ima na uvodni strani verz, ki mnogo povedo in v katerih je zajeta vsebina: Tebi, slovenska mati, Tvojim hčerkam in sinovom naj dnevi zasijejo zlati, lepši, srečnejši domovom! Nadalje vsebuje predgovor misli različnih slovenskih pisateljev, nato sledi avtorjev uvod in pismo materi v onostranstvu. Zetu se jasno izraža njegova velika ljubezen do svoje umrle matere in v tem občutju je napisana vsa knjiga. Celotno delo je sestavljeno iz krajskih sestavkov, od katerih je večji del posvečen lastni materi, dočim so drugi namenjeni tujim slovenskim materam. Poleg velike sinove ljubezni pa se iz vseh sestavkov izraža velika in nerazumljiva materina ljubezen do svojega otroka in to od matere, ki se je morala vse svoje življenje boriti s težkimi našimi dobi: revščino, krivico itd. Za zaključek je mladi avtor izbral nekaj lepih izvečkov iz materinih pism.

Lepo in zelo zanimivo knjigo, ki pomeni vsekakor uspeh, je z dvema uspešima risbama opremil akademski slikar France Godce. Ugoden vtisk napravi tudi posrečena vezava. Knjiga je bila izdana v zalozbi »Naši obrabi« in stane 15 lir. — mir

Spremembe predpisov o prometu in ostalih obratih

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja, oziraje se na komisarijski naredbi z dne 12. julija 1941-XIX, št. 65 in 66:

Cl. 1. Čas, v katerem je dovoljen promet v Ljubljanski pokrajini, se spreminja tako-le:

od 5. do 22.30 v ljubljanski občini, od 5. do 22. v ostalih občinah.

Cl. 2. Policijska ura za javne obrate se spreminja in določa takole:

za hotele, restavracije in kavarne v mestu Ljubljana do 22., za druge javne obrate (bifeje, krčme, vinoteče, pivnice itd.) v mestu Ljubljana in za vse javne obrate v drugih krajih pokrajine do 21.

Cl. 3. Vse druge določbe komisarijskih naredb z dne 12. julija 1941-XIX, št. 65 in 66, ostanje nespremenjene.

Cl. 4. Ta naredba stopi v veljavo dne 1. avgusta 1941-XIX.

Ljubljana, 31. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Kontrolna pristojbina za nekatere vrste izvoznega lesa

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino, glede na svoje naredbe z dne 26. junija 1941-XIX, št. 54, z dne 27. junija 1941-XIX, št. 55 in z dne 30. julija 1941-XIX, št. 73, in smatrajoč za potrebno, da se veljavni predpisi spremenijo in vzporedijo, odreja:

Cl. 1. Naredba z dne 27. junija 1941-XIX št. 55, se razveljavlja.

Cl. 2. Na podstavi člena 3. naredbe z dne 26. junija 1941-XIX, št. 54, se uvaja kontrolna pristojbina za izvoz lesa, označenega nadrobneje v naslednjem členu:

Cl. 3. Pristojbina se določa takole:

Drva (les za kurivo) 2.50

Les:

1. neobdelani (okrogli les):

a) bukov 5.—

b) kostanjev 10.—

c) drugi 8.—

Neobdelan okrogli les s premerom do 25 cm, jamski in celulozni 2.50

2. Navadno (s sekiro) obtesani les:

a) bukov 6.50

b) kostanjev 12.—

c) drugi, vstevši tržaške trame (u. t.) 10.—

3. po dolgem tesani ali rezani:

a) bukov neparjeni 8.—

b) bukov parjeni 12.—

c) kostanjev 18.—

d) drugi 15.—

4. Deske, trami ali tramiči navadno skobljani, tudi s podolžnimi zarezi in v spahi ob straneh, vstevši ladijske podnice (tako zване »perline«), deske in desice za zaboje, desice za skatle, sita itd. 20.—

5. v ploščah debeline:

a) nad 1 mm do 3 mm 30.—

b) 1 mm ali manj 40.—

6. v palicah za obrobe, vsake dolžine 8.—

Drogi:

a) neobdelani ali navadno obeljeni 10.—

b) drugače obdelani 12.—

c) prepojeni za ohranjevalnimi tvarinami 15.—

Deske in štirioglati les (frizi) za tla 30.—

Cl. 4. Pobriranje kontrolne pristojbine je poverjeno carinskemu ravnanstvu, ki ga opravlja po svojih organih in podrejenih uradih.

Pobrane vsote se morajo odvajati Hranilnici Ljubljanske pokrajine za račun »Izravnalnega sklada za gospodarsko ureditev«, na razpolago Visokemu komisarju.

Cl. 5. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 30. julija 1941-XIX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli